

Posudek oponenta diplomové práce

Autor práce: Tomáš Fišer

Název práce: Podmínky řízení a jejich zkoumání

Oponent: JUDr. Zdeněk Pulkrábek, Ph.D.

Předložená práce je relativně podrobným výkladem o jednotlivých procesních podmínkách, jež autor podává v obvyklé učebnicové systematice. Tomuto výkladu předřazuje stručný přehled předchozích právních úprav na našem území, od všeobecného soudního řádu z roku 1781 po občanský soudní řád z roku 1950. U jednotlivých procesních podmínek pak stručně seznamuje s jejich pojetím na Slovensku, kde byla nedávno přijata nová právní úprava.

Výklad je víceméně reprodukcí právní úpravy a toho, co se o ní píše v učebnicích a komentářích. Autor tedy podává běžně traktované informace, do hlubších teoretických nebo praktických úvah se nepouští. Ostatně nedostatek takové aspirace přiznává v závěru, když bezelstně přiznává, že „na sporných podmínkách nepanuje mezi autory shoda, proto nebyly hlouběji popsány.“ Kdyby ovšem nevycházel z toho, že „cizojazyčná literatura nebyla k práci potřeba,“ což je zejména ve vztahu k literatuře psané německy hluboký omyl, mohl autor do pojmu procesních podmínek proniknout hlouběji a na základě toho pak sporné podmínky hodnotit. Je sice hezké, pokud ví, že bez splnění procesních podmínek nemůže soud rozhodnout o věci, ale proč tomu tak je a má být? Na základě čeho jsou jednotlivé požadavky zařazeny mezi procesní podmínky? Na základě zákona to jistě není již proto, že zákon jejich katalog nestanoví. Proto ty obtíže při jejich určení.

Kdyby autor problematiku více a hlouběji nastudoval, přišel by navíc na další sporné podmínky: naléhavý právní zájem, resp. právní zájem vůbec. Ten první kupříkladu u nás judikatura a podle ní i většina literatury považuje za otázku důvodnosti žaloby, avšak existují – zejména právě v literatuře německy psané – i názory, že jde o procesní podmínku, jejíž nedostatek má vést k odmítnutí žaloby. Dále autor pominul zvláštní procesní podmínky (např. pro opravná řízení) či překážky (jako je probíhající insolvenční řízení).

Jinak ovšem lze říci, že ony základní informace autor dobře pochopil, a proto se při jejich podání celkem nedopouští chyb. Výjimkou je např. tvrzení, že při procesní nezpůsobilosti může soud v řízení pokračovat, avšak nesmí rozhodnout ve věci samé, i když je procesně nezpůsobilý účastník zastoupen zákonným zástupcem nebo opatrovníkem, a že pokud se nepodaří procesní nezpůsobilost odstranit, soud řízení zastaví (str. 34). Tu autor vlastně dovozuje *denegatio jussititiae*.

Po formální stránce práce vyhovuje, jen opakované úplné označování pramenů považuji za dosti nadbytečné. Jazyk také obstojí, byť je občas neumělý („V § 23 OSŘ je ustanovení způsobující výjimku...“, „zmatečnostní důvod vůči později vydanému rozhodnutí“).

S ohledem na uvedené sice práci **doporučuji k obhajobě**, avšak předběžně ji doporučuji hodnotit stupněm **dobře**.

U obhajoby by se student mohl zamyslet nad tím, zda jsou procesní podmínky nějak spojeny s procesními či vůbec právními principy. Případně též může odpovědět na otázku, jak by soud

měl postupovat, zjistí-li, že účastník je sice plně svéprávný, ale přesto není plně schopen právního jednání, a jak dosáhnout nápravy, když tak soud nepostupuje.

V Plzni dne 13. 5. 2023